

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

**СХВАЛЕНО РАДОЮ ІНСТИТУТУ
ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

«__»_____2015 Р.
ПРОТОКОЛ №__

**ЗАТВЕРДЖУЮ
ДИРЕКТОР ІНСТИТУТУ
ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
_____ПРОФ. ПЕДЧЕНКО Н. С.
«__»_____2015 Р.**

\

**ПАКЕТИ
КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ (РОБІТ)
ТА КРИТЕРІЇ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ**

**з навчальної дисципліни «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
для студентів напрямку підготовки
6.140103 «Туризм»**

Розглянуто та схвалено на
засіданні кафедри економіки
підприємства
21 вересня 2015 р.
протокол № 2
Зав. кафедри _____
проф. Березін О.В.

ПОЛТАВА 2015

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 1

1. Поняття економічних ресурсів та ресурсного потенціалу туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *виконавці туристичних послуг;*
 - *кваліфікація;*
 - *маржинальний дохід;*
 - *номінальний і реальний прибуток.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - фондомісткість;
 - коефіцієнт завантаження оборотних коштів в оборот;
 - індивідуальний розцінок оплати праці;
 - рентабельність оборотних коштів.
4. Практичне завдання.

У звітному періоді туроператор поніс збитки у розмірі 25200 тис. грн., при обсягу реалізації 70270 тис. грн.

Маркетингові дослідження ринку турпослуг у регіоні виявили, що аналогічні турпідприємства сектора рецептивного туроперейтингу мають прибуток у розмірі 5,0 % до обсягу реалізації. З метою досягнення прибутку у розмірі 5,0 % до обороту керівництво туристичного підприємства запропонувало два альтернативних варіанти виходу з кризи:

1. Збільшення обсягу реалізації турпослуг.
2. Одночасне збільшення обсягу реалізації турпакетів та зменшення операційних витрат.

Повести аналіз чутливості прибутку до змін з кожного з двох напрямків.

Завідувач кафедри _____
Протокол № 2 від 21 вересня 2015 р.

Провідний викладач _____

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 2

1. Показники ефективності використання ресурсів підприємств туристичної сфери.

2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:

- *індустрія туризму;*
- *обсяг беззбиткової діяльності;*
- *активні основні засоби;*
- *мінімальний прибуток.*

3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:

- чистий приведений дохід;
- норматив виробничого запасу;
- *фондоозброєність;*
- коефіцієнт використання продуктивності обладнання.

4. Практичне завдання.

Розрахувати показники ефективності використання основних засобів та оборотних коштів туристичного підприємства у звітному періоді та показники їх зміни.

Показники	Роки:		Відхилення (+; -)	Темп зміни, %
	2014	2015		
Обсяг реалізації туристичного продукту, тис. грн.	10617,0	13272,0		
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	996,0	1195,0		
Середньорічна сума оборотних коштів, тис. грн.	580,0	698,0		
Прибуток, тис. грн.	210,0	265,5		
Фондовіддача, грн.				
Фондосмність, грн.				
Коефіцієнт обігу оборотних засобів				
Обіг оборотних коштів, у днях				
Рентабельність основних засобів, %				
Рентабельність оборотних коштів, %				

Завідувач кафедри _____
Протокол № 2 від 21 вересня 2015 р.

Провідний викладач _____

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 3

1. Продуктивність праці працівників туристичних підприємств та показники їх оцінки.

2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:

- *продавці туристичних послуг;*
- *можливий дохід;*
- *цільовий прибуток;*
- *турпродукт.*

3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:

- *коефіцієнт прийому персоналу;*
- *маржинальний дохід;*
- *фондоозброєність;*
- *коефіцієнт оборотності оборотних коштів.*

4. Практичне завдання.

Визначити критичний обсяг продажу турів та розрахувати обсяг продажу, який забезпечує валовий дохід в розмірі 15 тис. грн.

У звітному періоді туристичний оператор досяг таких показників:

- умовно-постійні витрати 30 тис. грн.;
- ціна тура 6000 грн.;
- перемінні витрати на одиницю тура 4,5 тис. грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 4

1. Методи обґрунтування плану поточних витрат підприємств туристичної сфери.

2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:

- *ринок туристичних послуг;*
- *необхідний дохід;*
- *рентабельність діяльності;*
- *туристичний потік.*

3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:

- *чистий приведений дохід;*
- *інтегральний показник ефективності використання основних фондів;*
- *тривалість обороту оборотних коштів;*
- *рентабельність продукції.*

4. Практичне завдання.

Туристична фірма організує бізнес-тур для 25 іноземних туристів, які є учасниками конференції. Тривалість туру – 3 дні. Для проживання обрано готельний комплекс „А”, вартість послуг розміщення якого разом з харчуванням за один день на одну особу становить 30 у.о. Пропонується знижка вартості розміщення при наборі групи туристів в кількості, не менше ніж 20 осіб – 15,0 % і при наборі більше за 20 осіб – 20,0 %. Оренда висококомфортного автобуса становить 19050 грн. за один день. Екскурсійна програма для групи туристів розрахована на 2 дні: перший день – тривалість 3 год. – 1310 грн.; другий день – тривалість 6 год. – 1580 грн. Послуги перекладача становлять 20 у.о./год. Розмір податків та адміністративних витрат становлять 17,0 % а прибуток туроператора – 20,0 % від собівартості пакету послуг. Групу іноземних туристів супроводжує керівник. Рівень комісійного збору туроператора становить 15,0 %. Визначити ціну пакету послуг одного туриста.

Завідувач кафедри _____
Протокол № 2 від 21 вересня 2015 р.

Провідний викладач _____

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 5

1. Методи планування доходів туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *туроператори;*
 - *управління доходами;*
 - *рентабельність виручки;*
 - *інфраструктура туристичного ринку.*
3. Показати методіку розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *рівень маржинального доходу;*
 - *продуктивність праці;*
 - *рентабельність комісійної винагороди;*
 - *коефіцієнт оборотності оборотних коштів.*

4. Практичне завдання.

Розрахуйте на плановий період суму та рівень витрат для туристичного підприємства У звітному періоді обсяг наданих послуг туристичного підприємства склав 3050 тис. грн., рівень витрат реалізації – 18,9 % до обігу, в т. ч. умовно-змінні витрати – 10,5 % до обігу.

У плановому році сума умовно-змінних витрат зросте на 37,0 тис. грн. у зв'язку з установкою програмного обладнання «Парус». За даними аналізу із загальної суми змінних витрат – 12,5 тис. грн. – нераціональні. У плановому році обсяг наданих послуг туристичного підприємства досягне 3850 тис. грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 6

1. Показники оцінки ефективності використання фінансових ресурсів туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *турагенти;*
 - *змінні витрати;*
 - *трудомісткість;*
 - *спеціаліст.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *рентабельність витрат;*
 - *фондовіддача;*
 - *коефіцієнт оборотності оборотних коштів;*
 - *розцінок оплати праці.*
4. Практичне завдання.

За 2015 рік загальна собівартість турпродукції склала 325 тис. грн. Питома вага зарплати в собівартості – 25,0 %, матеріальних витрат – 43,0 %, умовно-постійних витрат – 15,0 %. На 2015 рік передбачено досягти росту продуктивності праці на 2,5%, середньої зарплати на 5,0 %, обсягу надання послуг – на 7,5 %, а також зниження розміру матеріальних витрат на 3,0 % та умовно-постійних витрат – на 1,0 %. Визначити абсолютну і відносну зміну собівартості турпродукту під впливом всіх можливих чинників, а також плановий розмір собівартості турпродукту.

Завідувач кафедри _____
Протокол № 2 від 21 вересня 2015 р.

Провідний викладач _____

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 7

1. Поняття рентабельності підприємств туристичної сфери та показники її вимірювання.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *туристична інфраструктура;*
 - *пасивні основні засоби;*
 - *умовно-постійні витрати;*
 - *ліцензіар.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *фондомісткість;*
 - *рентабельність використання трудових ресурсів;*
 - *;*
 - *коефіцієнт плинності персоналу.*
4. Практичне завдання.

Визначити розмір чистого прибутку туристичного підприємства, якщо: загальна собівартість реалізованих турів становить: за ціною 1250 грн. – 900 грн., за ціною 2300 грн. – 1450 грн., за ціною 1600 грн. – 1100 грн., за ціною 2000 грн. – 1340 грн. та за ціною 3100 грн. – 2360 грн. Розміри доходів від інших операцій та доходів від фінансової діяльності відповідно становлять 12 тис. грн. та 27 тис. грн. Адміністративні витрати – 3,5 тис. грн., витрати на збут – 4,1 тис. грн. та інші операційні витрати – 9,3 тис. грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 8

1. Напрями використання прибутку туристичних підприємств. Розподіл чистого прибутку.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *туристична пропозиція;*
 - *ефективність;*
 - *оборотні кошти;*
 - *матеріальні ресурси підприємства.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *коефіцієнт плинності кадрів;*
 - *рентабельність основних засобів;*
 - *індекс дохідності інвестицій;*
 - *коефіцієнт закріплення операцій.*
4. Практичне завдання.

Визначити зарплату працівників за відрідно-прогресивною системою та загальний фонд оплати праці за місяць, якщо планова реалізація туристичного продукту за даний період – 8 од. Середня розцінка за одиницю турпродукту – 2200 грн. На протязі місяця одним працівником було реалізовано 10 турів, другим працівником – 12 турів, третім працівником – 8 турів, четвертим працівником – 5 турів і п'ятим працівником – 9 турів. Розмір підвищеної розцінки більше звичайної на 40,0 %.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 9

1. Поняття продуктивності, ефективності і якості праці в туризмі.
2. Дайте визначення економічного поняття чи категорії:
 - *асортимент послуг;*
 - *туристичні ресурси;*
 - *управління витратами;*
 - *кооперування.*
3. Показати методіку розрахунків і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *кількість туро-днів;*
 - *фондоозброєність;*
 - *явовна чисельність персоналу;*
 - *рентабельність оборотних активів.*

4. Практичне завдання.

Сума постійних витрат туроператора становить 7,2 тис. грн., постійні витрати турагента – в півтора рази менше. Частка змінних витрат в виручці від реалізації туроператора становить 31,0 %, а частка змінних витрат у чистому доході турагента – 43,0 %. Сума власного капіталу туроператора становить 125,0 тис. грн., а турагента – на 40,0 % менше. Банківська відсоткова ставка на депозитні вклади – 10,0 %. На плановий рік розмір цільового прибутку буде вищий за мінімальний прибуток у 4,5 рази. Визначити обсяг реалізації тур продукту, який забезпечить цільовий прибуток і туроператору і турагенту.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 10

1. Види цін на послуги підприємств туристичної сфери.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *туристична послуга;*
 - *ефект;*
 - *управління ризиками;*
 - *туристична пропозиція.*
3. Показати методика розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *рентабельність сукупного капіталу;*
 - *технічна фондоозброєність праці;*
 - *коефіцієнт прийому персоналу;*
 - *термін окупності інвестицій.*
4. Практичне завдання.

Оцінити запас фінансової міцності туристичного підприємства в абсолютному і відносному виразі, якщо на поточний рік для досягнення рівня безбитковості підприємств у необхідно реалізувати 3 тури за ціною 220 у. г. о., 3 тури за ціною 380 у. г. о. та 1 тур за ціною 400 у. г. о. На плановий рік дохід від реалізації турпродукту заплановано в розмірі 20200 грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 11

1. Джерела утворення прибутку підприємств туристичної сфери.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *тур;*
 - *бізнес-план підприємства;*
 - *управління прибутком підприємств;*
 - *пасивні основні засоби.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *фондорентабельність;*
 - *середньооблікова кількість персоналу;*
 - *рентабельність власного капіталу;*
 - *залишкової вартості основних засобів.*
4. Практичне завдання.

Сума постійних витрат туроператора становить 4,5 тис. грн., постійні витрати турагента – в півтора рази менше. Частка змінних витрат у виручці від реалізації туроператора становить 35%, а частка змінних витрат в чистому доході тур агента – 45 %. Величина власного капіталу туроператора становить 95 тис. грн., а турагента – на 45 % менше. Банківська ставка по депозитних вкладах становить 16 %. На плановий рік обсяг цільового прибутку планується отримати вище мінімального в 3 рази. Визначити обсяг реалізації турпродукту, який забезпечить отримання цільового прибутку і туроператору і турагенту.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 12

1. Класифікація поточних витрат підприємств туристичної сфери. Поточні витрати турагентств та туроператорів.

2. Дайте визначення економічного поняття чи категорії:

- *туристичний продукт;*
- *запас фінансової міцності;*
- *індустрія туризму;*
- *туристичний пакет.*

3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:

- *коефіцієнт зносу основних засобів;*
- *коефіцієнт вибуття персоналу;*
- *середньорічна вартість основних засобів;*
- *дохід (виручка) від реалізації туристичних послуг туроператора плановий.*

4. Практичне завдання.

Загальна сума постійних витрат турагента становить 4 тис. грн., а туроператора – 7 тис. грн.. Частка змінних витрат в чистому доході турагента складає 54 %, а у виручці від реалізації турпродукту туроператора – 45 %. Величина власного капіталу туроператора становить 140 тис. грн., а турагента – 90 тис. грн. Розмір чистого прибутку тур агента – 16 тис. грн., а туроператора – 30 тис. грн. Визначити обсяг реалізації турпродукту, який забезпечить отримання мінімального прибутку туроператору і турагенту.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 13

1. Класифікація та характеристика ризиків туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *економічні ресурси;*
 - *туристичний потік;*
 - *основні засоби;*
 - *службовець.*
3. Показати методика розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *місткість (ємність) об'єкта розміщення;*
 - *коефіцієнт вибуття основних засобів;*
 - *дохід (виручка) від реалізації туристичних послуг турагента плановий;*
 - *розцінок оплати праці.*

4. Практичне завдання.

Визначити плановий обсяг реалізації турпродукту методом еластичності, якщо на плановий період передбачено підвищити розмір зарплати на 5 %. В 2009 р. обсяг реалізації турпродукту склав 12,5 млрд. грн., а в 2010 – він зріс на 7 млн. грн. У 2009 р. середні доходи населення становили 2500 грн., а в 2010 р. – 3200 грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 14

1. Класифікація доходів підприємств туристичної сфери та джерела їх утворення.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *оборотні виробничі фонди;*
 - *прямі виробничі витрати;*
 - *нематеріальні ресурси;*
 - *туристична діяльність.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *пропускна спроможність готелю;*
 - *прибуток від звичайної діяльності до оподаткування;*
 - *норматив поточного запасу матеріалів;*
 - *фондорентабельність.*
4. Практичне завдання.

Визначити зарплату працівника за місяць за відрядно-преміальною системою, якщо ним за даний період часу було реалізовано 2 тури за ціною 4200 грн., 3 тури за ціною 5400 грн., 1 тур за ціною 7000 грн. та 2 тури за ціною 6300 грн. У свою чергу, розцінки за продаж турів коливаються від їх ціни: якщо ціна туру є в межах [1500 – 12000] грн., то розцінка становить 10,0 % від їх ціни; якщо в межах [12001 - 20000] грн., то розцінка становить 20,0 % від їх ціни; якщо в межах [20001 - 40000] грн., то розцінка становить 30,0 % від їх ціни. Також у разі реалізації за місяць 5 турів і більше, нараховується премія у розмірі 15,0 % відрядної зарплати.

Завідувач кафедри _____
Протокол № 2 від 21 вересня 2015 р.

Провідний викладач _____

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 15

1. Джерела та формування основних і оборотних засобів туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *оборотні кошти;*
 - *калькуляція;*
 - *прибуток від операційної діяльності;*
 - *туристичні послуги.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *фондовіддача основних засобів;*
 - *фондоозброєність праці;*
 - *експлуатаційна собівартість одиниці послуг;*
 - *коефіцієнт вибуття персоналу.*
4. Практичне завдання.

Сума постійних витрат туроператора становить 7,4 тис. грн., а турагента – на 45,0 % нижче. Частка змінних витрат в виручці від реалізації турпродукту складає 48,0 %. Частка змінних витрат в чистому доході турагента – 42,0 %. Визначити обсяг реалізації турпродукту в вартісному виразі, який забезпечить беззбитковість туроператора і турагента. Результати обсягів абсолютно і відносно порівняти.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 16

1. Поняття та класифікація трудових ресурсів у туризмі.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *основний капітал;*
 - *ліцензія на здійснення діяльності;*
 - *суб'єкти туристичної діяльності;*
 - *чистий оборотний капітал.*
3. Показати методичку розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *коефіцієнт придатності основних засобів;*
 - *валовий прибуток;*
 - *рентабельність власного капіталу;*
 - *коефіцієнт оборотності.*
4. Практичне завдання.

Група учнів в кількості 18 осіб разом з керівником їде на 3 дні у Болгарію. Послуги проїзду на одне дитяче місце –70 у.о. та на одне доросле – 100 у.о. в один бік. Ціна розташування у готелі разом з харчуванням на одного туриста становить 80 у.о. Вартість екскурсійно-розважальних заходів становить 55 у.о. на день. Розмір податків та адміністративних витрат становлять 21,0 %, а прибуток туроператора – 25.0 % від собівартості пакету послуг. Разом з тим, учням надається знижка щодо проїзду у розмірі 35,0 % та проживання і харчування – 24,0 % відповідно їх вартості. Рівень комісійного збору туроператора становить 17,0 %. Визначити ціну пакету послуг одного туриста.

Завідувач кафедри _____
Протокол № 2 від 21 вересня 2015 р.

Провідний викладач _____

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 17

1. Характеристика елементів матеріальних ресурсів туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *пропускна спроможність обідньої зали;*
 - *спеціальний продукт;*
 - *сертифікат відповідності;*
 - *санація підприємства.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *фондомісткість;*
 - *точка беззбитковості;*
 - *рівень прибутку розробленого турпродукту;*
 - *запас фінансової міцності.*
4. Практичне завдання.

Визначити розмір доходу від реалізації турпродукту, розмір чистого доходу від реалізації та розмір валового прибутку, якщо за місяць було реалізовано 3 тури за ціною 1200 грн., 5 турів за ціною 2350 грн., 2 тури за ціною 4200 грн., 6 турів за ціною 2000 грн. Крім того реалізовано 3 тури іноземним туристам за ціною 6000 грн., розрахунок яких здійснювався за межами України по безготівковому розрахунку. Розмір інших вирахувань з доходу становить 7,0 % від загального доходу від реалізації турпродукту. Загальна собівартість реалізованого турпродукту становить 12540 грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 18

1. Експлуатаційна та повна собівартість послуг розміщення.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *ресурсний потенціал туристичного підприємства;*
 - *платоспроможність підприємства;*
 - *супутній продукт;*
 - *собівартість.*
3. Показати методика розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *фондоозброєність;*
 - *рентабельність витрат з оплати праці;*
 - *чистий прибуток;*
 - *строк окупності авансованого (вкладеного) капіталу.*
4. Практичне завдання.

Чисельність працівників туристичного підприємства на початок року складала 143 особи, з яких 87,0 % - явочна чисельність. На протязі року було прийнято 12 осіб, а звільнено 26 осіб, з яких 15% - за поважними причинами та решта за власним бажанням. Визначити середньооблікову чисельність працівників та коефіцієнти стабільності, звільнення та плинності кадрів, а також фонд робочого часу за місяць, якщо середня тривалість робочого дня працівника – 7 годин.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 19

1. Поняття виробничої потужності та пропускнуєї спроможності засобів розміщення туристів.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *основні засоби туристичних підприємств;*
 - *фахівці;*
 - *фінансові ресурси підприємств;*
 - *загальний прибуток.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *рентабельність основних засобів туристських підприємств;*
 - *рентабельність активів;*
 - *фінансовий результат від звичайної діяльності;*
 - *коефіцієнт платоспроможності.*
4. Практичне завдання.

Визначити запас фінансової міцності туристичного підприємства в абсолютному і відносному виразі, якщо на поточний рік для досягнення рівня безбитковості підприємству потрібно реалізувати 4 тури за ціною 300 грн., 2 тури за ціною 450 грн. та 3 тури за ціною 540 грн. На плановий рік обсяг реалізації тур продукту заплановано в розмірі 45200 грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 20

1. Матеріально-технічна база туристичних підприємств та основні її елементи.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *оборотний капітал;*
 - *трудові ресурси підприємства;*
 - *маржинальний прибуток;*
 - *соціальна ефективність.*
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *коефіцієнт завантаження номерного фонду;*
 - *прибуток (збиток) від операційної діяльності;*
 - *валовий прибуток;*
 - *загальновиробничі витрати.*
4. Практичне завдання.

Розрахувати точку беззбитковості виробництва екскурсійних послуг та додатковий розмір прибутку, який одержить туристичне підприємство за умови скорочення змінних витрат на 10,0% і постійних витрат на 20000 грн.

Поточний обсяг реалізації екскурсійних послуг туристичного підприємства з урахуванням кон'юнктури ринку в'їзного туризму в регіоні може дорівнювати 15000 од. Продажна ціна одиниці послуги становить 150 грн. Змінні витрати в розрахунку на одиницю послуги складають 52 грн., а постійні витрати на весь річний випуск послуг - 80000 грн.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 21

1. Форми і системи оплати праці працівників туристичних підприємств.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - персонал підприємства;
 - норматив оборотних коштів;
 - рентабельність капіталу;
 - операційний прибуток.
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - коефіцієнт обіговості місяця;
 - безбитковість туристичного агента;
 - витратомісткість продукції;
 - рентабельність акціонерного капіталу.
4. Практичне завдання.

Упродовж звітного року туристичне підприємство реалізувало турпослуг на суму 950 тис. грн. Середньорічний залишок оборотних коштів склав 180 тис. грн.. У наступному році планується збільшити обсяг реалізованих туристичних послуг на 14 %. Крім того, розроблені організаційно-економічні заходи по підвищенню ефективності використання оборотних коштів дозволять скоротити період їх обороту на 10 днів.

Розрахуйте показники оборотності оборотних коштів туристичного підприємства і можливий обсяг їх вивільнення за рахунок розроблених заходів. За результатами розрахунків зробіть висновки.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 22

1. Оборотні фонди та фонди обертання туристичних підприємств, показники оцінки забезпеченості ними.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - засоби виробництва;
 - кадри підприємства;
 - валовий прибуток;
 - основна діяльність підприємства.
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - період оборотності оборотних коштів;
 - рентабельність активів;
 - запас фінансової міцності;
 - коефіцієнт стабільності кадрів.
4. Практичне завдання.

Визначте та порівняйте рівень ефективності використання оборотних коштів турфірми, якщо обсяг реалізованого турпродукту за два останні роки склав відповідно 26,0 і 27,5 тис. грн., прибуток при цьому отримано в сумі 1,2 і 1,3 тис. грн.. Середньорічна величина оборотних коштів становила 3,3 та 3,8 тис. грн. відповідно.

За результатами розрахунків зробіть висновки.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 23

1. Сутність та класифікація витрат.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *гарантійний запас;*
 - *погодинно-преміальна система оплати праці;*
 - *рентабельність турпродукту;*
 - *чистий прибуток.*
3. Показати методикку розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *коефіцієнт абсолютної ліквідності;*
 - *коефіцієнт оборотності оборотних коштів;*
 - *критична точка валового доходу;*
 - *рентабельність власного капіталу.*
4. Практичне завдання.

Очікується, що в поточному році обсяг реалізованого турпродукту підприємства складе 250 млн. грн., а середній залишок оборотних коштів – 30 млн. грн. Розрахуйте швидкість обороту і тривалість одного обороту оборотних коштів підприємства.

За результатами розрахунків зробіть висновки.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 24

1. Продуктова програма туристичного підприємства та методика її розробки.
2. Дата визначення економічного поняття чи категорії:
 - *капітал*;
 - *службовці*;
 - *операційний прибуток*;
 - *економічна ефективність*.
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *рентабельність оборотних коштів*;
 - *калькуляція собівартості за методом повних витрат*;
 - *дохід від реалізації турпродукту та послуг*;
 - *трудоємність турпродукту (послуг)*.
4. Практичне завдання.

На туристичному підприємстві вартість основних засобів на початок звітного періоду складала 8,1 млн. грн. З 1 травня цього року вибуло основних засобів на суму 1,2 млн. грн., а з 1 листопада того ж року введені в дію нові основні засоби вартістю 1,4 млн. грн. Обсяг реалізації турпродукту склав за звітний період 9,1 млн. грн., середньооблікова кількість працівників – 250 осіб.

Розрахуйте середньорічну вартість основних засобів у звітному періоді; фондівіддачу і фондомісткість основних засобів; фондоозброєність праці.

За результатами розрахунків зробіть висновки.

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Економіка підприємства»
для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм»

ВАРІАНТ № 25

1. Форми пропозиції туристичних послуг.
2. Дати визначення економічного поняття чи категорії:
 - *прямі змінні витрати*;
 - *валовий дохід*;
 - *мотивація*;
 - *рентабельність*.
3. Показати методику розрахунку і пояснити економічне тлумачення таких показників:
 - *ресурсовіддача*;
 - *точка безбитковості*;
 - *продуктивність праці*;
 - *рентабельність продукції*.
4. Практичне завдання.

Визначте на скільки ефективно використовувались основні засоби на туристичному підприємстві упродовж звітного року, якщо:
обсяг реалізованого турпродукту за рік становив 8300 тис. грн.;
балансовий прибуток, отриманий за рік 240 тис. грн.;
середня вартість основних засобів 4700 тис. грн., з них виробничі основні засоби складають 70 %.

За результатами розрахунків зробіть висновки.